

Navodila za učitelje

ABC ozaveščanja o jodu

ABC ozaveščanja o jodu je prilagodljiv izobraževalni program, razvit za učence, stare od 13 do 17 let. Izobraževalni program združuje biologijo, živilstvo in prehrano z razumevanjem zdravja. Za program smo ustvarili vrsto dejavnosti in gradiv, ki lahko prispevajo k pridobivanju znanj o jodu.

Namen tega učnega načrta je povečati razumevanje in zavedanje učencev o zdravem vnosu joda, o pomanjkanju joda in s tem povezanih zdravstvenih tveganjih. Učni načrt se osredotoča na osebno zdravje, telesne funkcije v zvezi z zdravjem, zlasti med nosečnostjo, ter na dobre vire joda. Poleg tega pojasnjuje zgodovinsko ozadje javnozdravstvene skrbi za jod in posledične ukrepe za preprečevanje pomanjkanja joda.

Didaktična zasnova

Didaktična zasnova vključuje prilagodljiv model s tremi moduli (modul A, B in C), v katerih lahko učenci obravnavajo različne teme, opravljajo naloge in skupaj razvijajo mini projekte znotraj ene ali več tem. Dejavnosti za vsako temo so strukturirane tako, da se medsebojno dopolnjujejo in zagotavljajo naravno napredovanje nalog. Ker želimo učiteljem, ki imajo različne omejitve, kot so zahteve učnega načrta ali razpoložljivi čas za poučevanje, zagotoviti največjo možno prilagodljivost, je večina elementov in dejavnosti medsebojno neodvisnih. Zato je možno preskočiti module, naloge ali delovna vprašanja, odvisno od tega, česa je posamezen razred sposoben in od tega, ali ima čas za sodelovanje.

Obvezno	Neobvezno	Neobvezno
Modul A Obvezni modul A vključuje predavanje in z njim povezane vaje.	Modul B Neobvezni modul B ponuja skupinske naloge za predstavitve.	Modul C Neobvezni modul C vključuje skupinsko delo za ustvarjanje plakata o jodu.

Modul A je **obvezen**. Sestavljen je iz tradicionalnega pouka v razredu v obliki enega predavanja (35 minut), izvedenega v obliki predstavitve PowerPoint, ali v obliki plakatov, nalog in vaj, ki ustrezajo tematiki. Vaje so načrtovane kot individualno aktivno učenje (kot domača naloga ali v razredu).

Modul A v knjižici vključuje tudi več dodatnih nalog, ki jih, če čas dopušča, izvedejo vsi učenci ali le posamezniki.

Modul B je neobvezen in sestavljen iz štirih nalog aktivnega sodelovalnega učenja, pri katerem lahko učenci delajo v skupinah in naloge nato predstavijo svojim sošolcem v razredu. Na ta način lahko učenci izvajajo različne naloge, seznanijo pa se tudi z ugotovitvami in rezultati drugih skupin. Naloge modula B spodbujajo učence k aktivnosti in sodelovanju za poglobljeno razumevanje tematike.

Modul C je neobvezen in sestavljen iz učnih nalog, ki temeljijo na poizvedovanju. Učenci v skupinah oblikujejo plakat za namišljeno nacionalno javnozdravstveno kampanjo o pomenu joda. Regije lahko pripravijo lokalna/regionalna tekmovanja med šolami, lahko pa vodstvo šole izbere zmagovalni plakat. Modul C spodbuja ustvarjalno mišljenje in razvija komunikacijske sposobnosti učencev.

Predvideni učni rezultati

Po zaporedju lekcij bodo učenci sposobni:

- opisati osnovne principe delovanja joda v telesu
- opisati pomen joda za zdravje in rast
- pojasniti pomen zadostne količine joda med nosečnostjo
- našteti priporočila SZO glede vnosa joda za različne starostne skupine
- pojasniti zdravstvene posledice pomanjkanja joda
- poznati dobre vire joda v prehrani
- uporabiti znanje o jodu pri izbiri zdrave prehrane

Učni pripomočki in materiali

Za lažje učenje in pridobivanje znanja so na voljo naslednji učni viri in gradiva:

- knjižica, ki predstavlja module A, B in C, vse teme, ki jih vsebuje predavanje, slovar, vaje, naloge in dodatne naloge
- predstavitev PowerPoint (predavanje), ki opisuje tematiko in vaje, ki jih je treba obravnavati v modulu A
- štiri izobraževalne plakate z glavnimi sporočili in ključnimi informacijami za predstavitev v učilnici
- orodje za povratne informacije o jodu, ki nudi neposredne povratne informacije o osebem vnosu joda
- spletni viri za učitelje in učence na platformi ABC joda: [DOBRODOŠLI NA UČNI PLATFORMI \(euthyroid2.eu\)](https://www.dobrodošli-na-učni-platformi.eu)

Knjižica za module A, B in C

Knjižica je ključno gradivo za razred. Podpira poučevanje in zbira vse učne vire za modul A na enem, lahko dostopnem mestu za učence. Knjižica vsebuje pregled treh modulov in vsebino predavanja. Vse vaje v modulu A so predstavljene s črtami in praznimi prostori, tako da lahko učenci vstavijo svoje odgovore in izberejo pravilne možnosti. Poleg tega so tukaj zbrane naloge modulov B in C ter dodatne naloge za modul A, kar učencem omogoča, da knjižico uporabijo kot priročnik in delovni zvezek.

Lekcija (prezentacija PowerPoint ali plakat) za modul A

Lekcija zajema vse teme, ki so potrebne za doseganje predvidenih učnih rezultatov. V prezentaciji PowerPoint drsnice obravnavajo vsako temo posebej s podpornimi informacijami, razlagami in podrobnostmi, vključenimi v razdelek z opombami za učiteljevo referenco in uporabo, če to želi. Na drsnicah ali v opombah (in na platformi ABC joda) so zajeti tudi vsi odgovori na vaje v modulu A. Če je predavanje podprto s plakati, predstavljajo štirje izobraževalni plakati glavne teme in ključne informacije, obravnavane v prezentaciji PowerPoint in v knjižici.

Orodje za povratne informacije o jodu za modula A in B (*detektiv za jod*)

Orodje za povratne informacije o jodu je motivacijska dejavnost za vključitev učencev v tematiko. Na začetku lekcije bodo učenci izpolnili kratek spletni ali papirni vprašalnik, sestavljen iz štirih vprašanj. Orodje sprašuje učence o njihovem povprečnem vnosu živil, bogatih z jodom. Na podlagi njihovih odgovorov bo dodeljeno število točk, nato pa bodo prejeli osebne povratne informacije:

- 1) Iz vaših odgovorov izhaja, da bi bilo dobro sprejemati bolj zdrave odločitve glede joda. Že majhne spremembe lahko pomembno vplivajo na vaš vnos joda; ali
- 2) Iz vaših odgovorov izhaja, da imate zdrave prehranske navade glede joda. Dobro je uživati raznoliko hrano.

Struktura in trajanje lekcije Modul A

Prilagodljiva zasnova trimodulne strukture omogoča učiteljem različne možnosti za strukturiranje poučevanja. **Ne pozabite, da je modul A obvezen, učenci morajo poznati vsaj vsebino predavanja, rešiti ocenjevalno nalogo (na strani 15 v knjižici), križanko (stran 16), odkriti napake (stran 17) in rešiti vaje za modul A (strani 18 in 19).**

Pregled modula A:

Križanka, Odkrijte napake in Vaje v drugem delu predavanja so lahko tudi domače naloge. Vendar je treba o odgovorih razpravljati v razredu (glejte strukturo lekcije):

Modul A v knjižici vključuje več dodatnih nalog, ki jih lahko opravijo vsi ali samo posamezni učenci, če čas dopušča.

Modul B

Modul B je neobvezen in je sestavljen iz štirih nalog aktivnega sodelovalnega učenja, predstavljenih v knjižici (z dodatnimi viri na spletu, glejte tukaj: [Učni viri in gradiva \(euthyroid2.eu\)](http://euthyroid2.eu)). Naloge so med seboj neodvisne in jih lahko vključite v katerikoli želeni izbor. Naloge omogočajo, da se učenci ukvarjajo z dodeljeno nalogo skupaj s svojimi sošolci, kar je pristop, ki spodbuja učence k aktivni vlogi in poglobljenemu razumevanju tematike.

Motivacijska dejavnost Orodje za povratne informacije o jodu (10 minut)	Predavanje 1. del O jodu Ocenjevalna naloga (35 minut)	Predavanje 2. del Križanka Odkrijte napake Vaje (individualno delo, plenarna predstavitev) (35 minut)	Skupinsko delo Naloge (45 minut)	Skupinsko delo Naloge (45 minut)	Skupinske predstavitve Naloge (45 minut)
Modula A			Modula B		

Ena od nalog v modulu B je oblikovanje mini raziskave: *Prizadevanje za ozaveščanje o jodu: izdelava vprašalnika za skupnost*. Če želite usposabljeni učence za oblikovanje in izvedbo problemsko zastavljenega projekta, bi morala biti ta naloga vključena v strukturo vaše lekcije (več si oglejte tukaj: [Učni viri in gradiva \(euthyroid2.eu\)](http://euthyroid2.eu))

Naloga *Sledenje jodu: kartiranje globalnih obogatitvenih programov* se lahko izvaja le, če imajo učenci dostop do interneta.

Pri pripravi na skupinsko delo premislite,:

- katero od štirih nalog lahko izberejo učenci, ali pa opravite predizbor, v katerem izberete nalogo oziroma naloge

- kako velika bo skupina, kar je odvisno od števila učencev in izbrane naloge
- kako boste učence razdelili v skupine

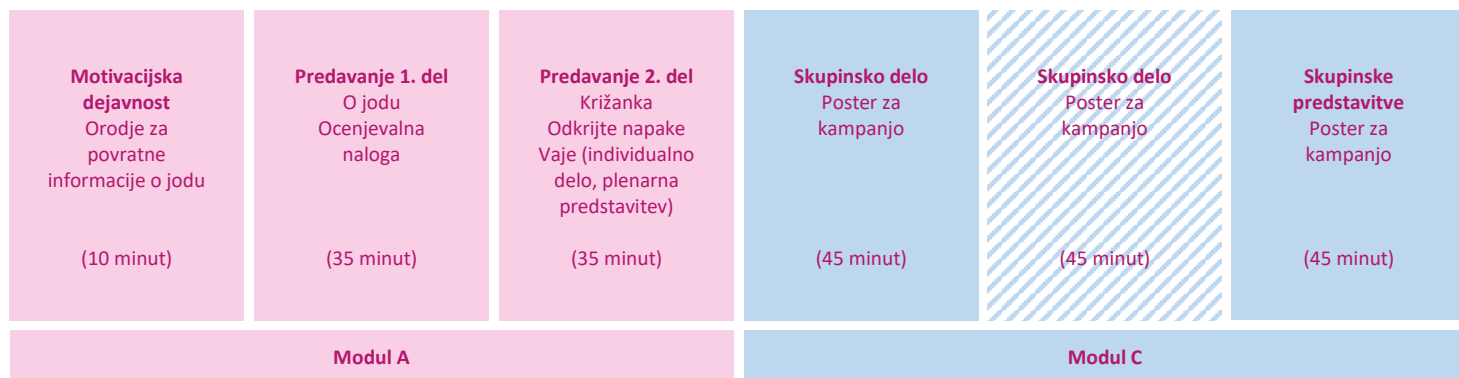
Ko boste predstavljali skupinsko delo,:

- pazite, da bodo navodila za nalogo jasna, vključno z natančnimi napotki o tem, kaj morajo učenci narediti in s podrobnostmi o pričakovanem rezultatu njihovega skupinskega dela
- pojasnite učencem, po katerih merilih bodo ocenjevane njihove predstavitve v razredu

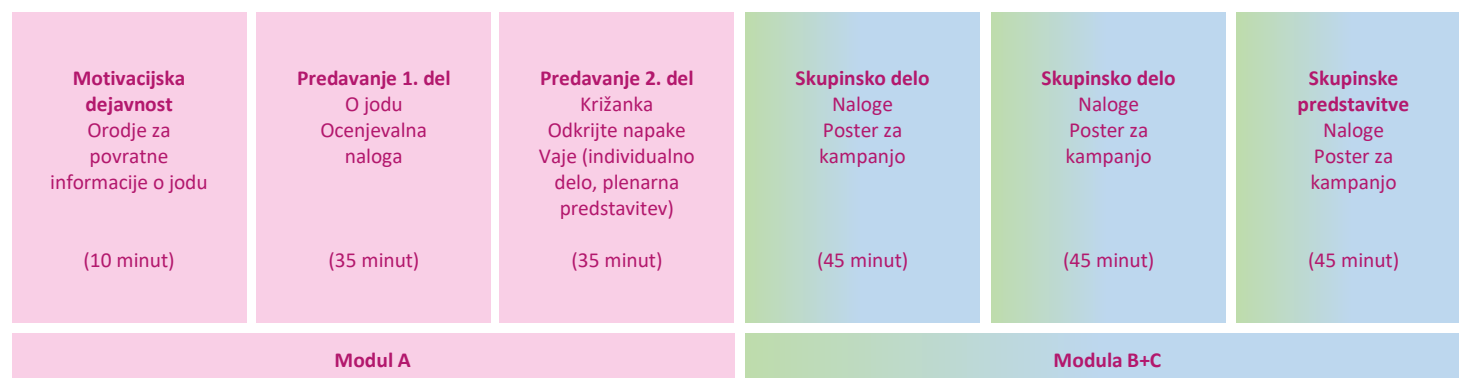
Modul C

Modul C je neobvezen in je sestavljen iz učne naloge, ki temelji na poizvedovanju in je predstavljena v knjižici (z dodatnimi viri na spletu, več si oglejte tukaj: [Učni viri in gradiva \(euthyroid2.eu\)](http://Učni_viri_in_gradiva_euthyroid2.eu)) Učence prosimo, da delajo v skupinah ter oblikujejo in ustvarijo plakat za namišljeno nacionalno kampanjo za ozaveščanje o jodu. Plakat bi moral druge poučiti o tem, kaj je jod in zakaj je pomemben za zdravje. Naloga vključi učence v scenarij iz resničnega sveta; izobraževalna metoda spodbuja reševanje problemov in eksperimentalno učenje. Učencem je na voljo vodnik po korakih – primeri drugih kampanj, nasveti in triki pa so učencem na voljo na platformi ABC joda.

Še enkrat, modul C je mogoče kombinirati z modulom A in (deli) modula B na različne načine. Upoštevajte le, da so predavanje in vaje v modulu A obvezni. Če vam primanjkuje časa, a bi radi, da učenci ustvarijo plakat, lahko uporabite to strukturo lekcije:

Če pa imate na voljo več lekcij, lahko uporabite to strukturo lekcije, ali pa se odločite celo za daljše sosledje poučevanja:

Pri pripravi na skupinsko delo se odločite:

- o velikosti skupine, ki je odvisna od števila učencev
- o razdelitvi učencev v skupine

Ko boste predstavljali skupinsko delo, pazite, da:

- boste zagotovili jasna navodila za nalogo in podrobnosti o pričakovanem rezultatu njihovega skupinskega dela
- boste pojasnili učencem, po katerih merilih bodo ocenjevane njihove predstavitve v razredu (glejte predloge meril za ocenjevanje v poglavju Odgovori na vaje in merila za ocenjevanje)

Odgovori na vaje in kriteriji za ocenjevanje

Vse odgovore na vaje v modulu A, križanko in naloge za iskanje napak boste našli v razdelku o učnih virih in gradivih na platformi ABC joda: [Učni viri in gradiva \(euthyroid2.eu\)](https://euthyroid2.eu).

Za modula B in C lahko skupinske predstavitve ocenite po naslednjih kriterijih:

- sposobnost učencev za oblikovanje raziskovalnih vprašanj
- zbiranje in analiziranje podatkov
- učinkovitost delovanja učencev v skupini
- sposobnost učencev, da izmenjujejo ideje in sporočajo svoje ugotovitve
- izvirnost in ustvarjalnost učencev

Upajmo, da ste z učenci uživali pri pouku in pridobili koristno znanje o pomenu joda za zdravje.